

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203749
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3819203749.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a členiek senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľky H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., S. H. č. 6, zast. F.. S. V., advokátkou, so sídlom M., S. a osoby povinnej platiť výživné L., o príspevok na výživu nevydatej matky, o odvolaní osoby povinnej platiť výživné proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 18. novembra 2019, č. k. 10Pc/14/2019-49, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, obsahom ktorého bolo uloženie povinnosti osobe povinnej platiť výživné L. Z., nar. XX.XX.XXXX, prispievať navrhovateľke primerane na úhradu jej výživy sumou 200 eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, do rúk navrhovateľky do rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Prievidza sp. zn. 10Pc/14/2019. Poukazujúc ust. § 324 ods. 1 CSP, § 366 CMP, § 74 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa podaným návrhom vo veci samej domáhala určenia príspevku na nevydatú matku v sume 400 eur mesačne od 28.03.2019 po dobu dvoch rokov podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine z dôvodu, že po narodení maloletých detí, ktorých biologickým otcom je osoba povinná platiť výživné, došlo k poklesu jej príjmu a otec maloletých detí sa na jej výžive nepodieľa. Po začatí konania vo veci, dňa 28.10.2019, navrhovateľka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi osobe povinnej platiť výživné povinnosť prispievať jej na výživu sumou 400 eur mesačne z dôvodu, že nie je schopná sama sa živiť, nakoľko musí platiť náklady na bývanie v sume 400 eur mesačne. Po posúdení návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia ho súd prvej inštancie vyhodnotil ako dôvodný, nakoľko zo spisového materiálu vyplývajú také skutočnosti, ktoré svedčia o nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľka žiadala príspevok na výživu v sume 400 eur mesačne. Súd prvej inštancie za nevyhnutnú mieru, v ktorej by mala osoba povinná platiť výživné prispievať na jej výživu, považoval sumu 200 eur mesačne s prihliadnutím na skutočnosť, že nebola zistená skutočná výška aktuálneho príjmu osoby povinnej platiť výživné, hoci zo spisu tamojšieho súdu 16P/58/2017 bolo zistené, že povinná osoba podniká v zahraničí v stavebnom priemysle a jej životný štandard je na vyššej úrovni ako navrhovateľkin, ktorej jediným príjmom sú rodinné prídavky na dve nezaopatrené deti spolu v sume 359 eur a len jej náklady na bývanie predstavujú sumu 400 eur mesačne. Rodičovský príspevok jej ÚPSVaR nevypláca z dôvodu, že nárok na jeho priznanie jej vznikol v Rakúsku, ale rakúskymi úradmi jej rodičovský príspevok nie je poskytovaný, nakoľko jej zamestnávateľ, ktorý je zároveň osobou povinnou platiť výživné, nepotvrdil údaje potrebné pre jeho priznanie. Ďalšie výdavky má navrhovateľka spojené s výživou maloletých detí, ktoré trpia plienkovou dermatitídou a nosia špeciálne plienky, na zabezpečenie ktorých navrhovateľka vynakladá mesačne sumu 105 eur. Po odpočítaní uvedených pravidelných výdavkov jej nezostávajú žiadne finančné prostriedky na vlastnú výživu a je odkázaná na finančnú pomoc príbuzných. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd prvej inštancie v súlade s cit ust. § 366 CMP rozhodol o povinnosti

osoby povinnej platiť výživné prispievať navrhovateľke primerane na úhradu jej výživy príspevkom v sume 200 eur mesačne. Výška priznaného príspevku navrhovateľke neodkladným opatrením je len dočasná a o jeho konečnej výške rozhodne súd vo veci samej po vykonaní dokazovania o majetkových, finančných a zárobkových možnostiach a schopnostiach účastníkov. V rámci konania o neodkladnom opatrení súd nevykonáva dokazovanie v rozsahu potrebnom pre určenie výšky vyživovacej povinnosti povinnej osoby podľa jej možnosti a schopností tak, ako je to vo veci samej, čo vyplýva aj z právnej úpravy neodkladného opatrenia, keď z cit. ust. § 366 CMP vyplýva, že neodkladným opatrením súd nariadi platiť výživné len v nevyhnutnej miere.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote napadla osoba povinná platiť výživné - odvolateľ, navrhujúc odvolaciemu súdu dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, zrušiť povinnosť platiť príspevok na výživu navrhovateľky, teda zmeniť rozhodnutie a návrh zamietnuť. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil skutočnosť, že už nie je ekonomicky aktívny. Jeho majetkové pomery sa zmenili dovŕšením dôchodkového veku, pričom aktuálny príjem je vo výške 1.170,38 eur mesačne. Samotné podnikanie v stavebnom priemysle v zahraničí nijako nevypovedá o životnej úrovni takto činnej osoby, nakoľko táto nemusí byť v podnikaní nutne úspešná, podnikateľ môže vykazovať straty a mať dlhy, čo by svedčilo o jej zlej finančnej situácii. Súd prvej inštancie nezistil ako podniká, preto nikdy nebola a ani v súčasnosti nie je možná akákoľvek výpoveď o jeho finančnej situácii a životnom štandarde na základe zistení v súvislosti s podnikateľskou činnosťou, pričom akékoľvek príjmy sa dajú poukázať len na základe účtovných dokladov, pričom fotografie, nachádzajúce sa v súdnom spise nemôžu slúžiť ako dôkaz o príjme. Uviedol názor, že súd prvej inštancie nezohľadnil patrične jeho životnú situáciu nakoľko majetok, ktorý predstavuje jeho celoživotné úspory, je jeho starobným zabezpečením. Povinnosť prispievať na výživu navrhovateľke vo výške 200 eur mesačne znamená, že viac než polovica jeho príjmu podlieha súdnym reguláciám, nezohľadňujúc splácanie hypotekárneho úveru a platenie výživného na obe deti vo výške 400 eur mesačne. Vyjadril, že plienková dermatitída maloletých detí takisto neodôvodňuje nárok navrhovateľky na príspevok na jej výživu, nakoľko z tejto diagnózy nevznikajú žiadne náklady na špeciálnu starostlivosť, najmä nie na špeciálne plienky.

3. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

4. Predmetom konania je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľky, nevydatej matky, ktorým sa domáhala voči osobe povinnej platiť výživné, ako otcovi ich spoločných dvoch maloletých detí, určenia výživného v sume 400 eur mesačne dôvodiac tým, že nie je schopná sama sa živiť. Príjmom navrhovateľky sú rodinné prídavky v sume 359 eur, pričom po odpočítaní pravidelných výdavkov jej nezostávajú žiadne finančné prostriedky. Súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel do sumy 200 eur, keď zaviazal osobu povinnú platiť výživné platiť navrhovateľke výživné do rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 10Pc/14/2019.

5. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dostatočne, v miere potrebnej pre rozhodnutie o navrhovanom neodkladnom opatrení zaoberal tvrdeniami a doposiaľ produkovanými dôkazmi v konaní, tieto vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, vychádzajúc z ktorého nariadil neodkladné opatrenie za aplikácie správnych zákonných ustanovení. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP) a v podrobnostiach naň odkazuje.

6. Na zdôraznenie správnosti a vo vzťahu k odvolacím námietkam osoby povinnej platiť výživné odvolací súd dodáva nasledovné:

7. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu, je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až § 369 CMP, ktoré však upravujú len niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu. V otázkach tam neupravených, sa v zmysle § 2 ods. 1 CMP použijú ustanovenia CSP. Pri posúdení dôvodnosti odvolania osoby povinnej platiť výživné, vychádzajúc z vyššie uvedeného, aplikoval odvolací súd nasledovné ustanovenia právnych predpisov:

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1, 2 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

11. Ako vyplýva z ustanovení § 325 CSP a § 361 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť len z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v konaniach, ktoré sú upravené v CMP aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

12. V zmysle § 329 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine, otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

14. Podľa § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, v dôsledku čoho sa v rámci rozhodovania o ňom nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia o veci, a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, mal súd vykonávať dokazovanie v rozsahu ako v prípade, keď rozhoduje o veci samej. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť na toto opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

16. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, zákonná úprava počíta aj s prípadmi narodenia detí mimo manželstva rodičov, ktoré v praxi nie sú ojedinelé. Nevydatá matka sa často po narodení dieťaťa dostáva do horšej osobnej i sociálnej situácie.

17. Pokiaľ ide o určenie výšky vyživovacej povinnosti osoby povinnej platiť výživné na nevydatú matku v tejto súvislosti odvolací súd udáva, že uvedená výška vyživovacej povinnosti do rozhodnutia vo veci samej bola určená podľa názoru odvolacieho súdu primerane s prihliadnutím na osobné, zárobkové a majetkové pomery povinného z vyživovacej povinnosti. Je nepochybné, že navrhovateľka narodením maloletých detí stratila dočasne schopnosť a možnosť vykonávať prácu, došlo objektívne k zníženiu jej príjmu a v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že jej príjem predstavuje sumu 359 eur mesačne, ktorá suma jej nestačí na pokrytie nákladov pre seba a maloleté deti a táto situácia vyžaduje okamžité riešenie. Pokiaľ ide o príjem osoby povinnej platiť výživné, prihliadajúc na výpis z č.l. 85, ktorý táto osoba deklarovala v rámci svojho vyjadrenia, upravujúci nárok na dôchodok osoby povinnej platiť výživné je zrejmé, že zo sumy 1.170,38 eur možno s poukazom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine vyvodit', že je v možnostiach a schopnostiach osoby povinnej platiť výživné voči navrhovateľke vyplývajúcej jej z ustanovenia § 74 ods. 1 Zákona o rodine. Z tohto dôvodu považoval odvolací súd výšku výživného nevydatej matke (navrhovateľky) určenú súdom prvej inštancie neodkladným opatrením vo výške 200 eur mesačne zodpovedajúcu zákonným kritériám.

18. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerov hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.